

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

IZVEŠTAJ REVIZIJE O GODIŠNJIM FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA OPŠTINE MAMUŠA ZA 2020. GODINU

Priština, Jun 2021

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

- 1 Mišljenje Revizije
- 2 Nalazi i preporuke
- 3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta
- 4 Napredak u sprovođenju preporuka

Dodatak I: Pismo potvrde / Tabela za komentare BO-a u vezi sa revizorskim izveštajem

Dodatak II: Objašnjenje različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Izveštaja o reviziji

Beleška

Ovaj revizorski izveštaj je prvi put generisan putem platforme za elektronsko upravljanje revizijom (SITA). Takođe, ove godine se koristi novi šablon Izveštaja o reviziji, prema ažuriranoj metodologiji za finansijske revizije i revizije usaglašenosti. Izveštaj takođe prvi put uključuje poseban zaključak o usklađenosti.

Potpuno smo svesni da primena svih ovih inovacija istovremeno, u neobičnim okolnostima pandemije, može rezultirati nekim nenamernim tehničkim propustom, zbog čega se unapred izvinjavamo i zahvaljujemo na razumevanju!

Za: Abdülhadi Krasniç, Predsednik Opštine

Adresa: Ul. "Saat Kule" , Mamushë, Republika Kosovo

1 Mišljenje revizije

Završili smo reviziju finansijskih izveštaja opštine Mamuša za godinu koja se završava 31. decembra 2020. godine, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj Kancelariji Revizije Republike Kosova i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Revizija je izvršena prvenstveno kako bi nam omogućila da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima i zaključak o usaglašenosti sa nadležnim organima.¹

Kvalifikovano mišljenje o godišnjim finansijskim izveštajima

Mi smo izvršili reviziju godišnjih finansijskih izveštaja opštine Mamuša (Opština Mamuša), koji sadrže izveštaj o primanjima i uplatama u gotovini, izveštaj o izvršenju budžeta i beleške objašnjenja o finansijskim izveštajima, uključujući pregled značajnih računovodstvenih politika i druge izveštaje², za godinu zaključno sa 31. decembrom 2020. godine.

Prema našem mišljenju, pored uticaja pitanja iznetih u paragrafu Osnova za kvalifikovano mišljenje, Godišnji finansijski izveštaji opštine Mamuša, predstavljaju istinitu i realnu sliku u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor, prema računovodstvu zasnovanom na gotovini.

Osnova za Kvalifikovano Mišljenje

Pitanja koja su uticala na revizorsko mišljenje su:

- B1 Opština iz kategorije kapitalnih investicija izvršila je plaćanja u ukupnom iznosu od 191.266 €, za troškove koji pripadaju kategoriji roba i usluga. Takođe, isplate u iznosu od 10.956 € su izvršene i predstavljene kao troškovi u kategoriji roba i usluga, iako po svojoj prirodi ove isplate spadaju u kategoriju zarada i dnevnica.
- B2 Registar kapitalne imovine nije potpun jer imovina u iznosu od 324,756 € nije registrovana kao kupovina iz kategorije kapitalnih investicija. Opština u registru računovodstva / ISUFK takođe nije uspjela da registruje 47 katastarskih parcela, pet vozila ukupne vrednosti 105.305 € i 12 funkcionalnih vozila bez neto vrednosti u knjigama, imovinu stečenu u prošlosti. Štaviše, školske zgrade, nasleđene donacije, opštinske zgrade i zgrade FMC-a nisu evidentirane u registru računovodstva u ISUFK.

Za više detalja pogledajte potpoglavlje 2.1 Pitanja koja utiču na mišljenje revizije.

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija

Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od entiteta revizije. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje.

Zaključak o usklađenosti

Mi smo takođe izvršili reviziju usklađenosti opštinske uprave Mamuša sa kriterijumima koji su utvrđeni revizijom, koji proističu iz primenjivog zakonodavstva o revidiranom entitetu u pogledu upotrebe finansijskih resursa.

Prema našem zaključku, pored uticaja pitanja opisanih u odeljku Osnova za Zaključak o usklađenosti, transakcije izvršene u procesu izvršenja budžeta opštine Mamuša, bile su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa kriterijumima koji su utvrđeni revizijom, koji proističu iz primenjivog zakonodavstva o revidiranom entitetu u pogledu upotrebe finansijskih resursa.

Osnova za zaključak

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks NKR-a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija, NKR je nezavisna od entiteta revizije. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za zaključak.

Odgovornosti menadžmenta i upravljačkih tela za godišnje finansijske izveštaje

Predsednik opštine je odgovoran za pripremu i pravilnu prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima javnog sektora - Finansijsko izveštavanje na osnovu računovodstva gotovine. Takođe, Predsednik opštine je odgovoran za uspostavljanje unutrašnjih kontrola, za koje utvrdi da su neophodne kako bi se omogućilo sastavljanje finansijskih izveštaja, bez pogrešnog prikazivanja materijalnih izveštaja izazvanih prevarama ili greškama. To uključuje ispunjavanje zahteva koji proizilaze iz zakona br. 03 / L-048 o Upravljanju javnim finansijama i odgovornosti i Uredba br. 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju budžetske organizacije.

Predsednik opštine je odgovoran za obezbeđivanje nadzora nad procesom finansijskog izveštavanja opštine Mamuša.

Odgovornost Menadžmenta o Usaglašenosti

Menadžment opštine Mamuša je takođe odgovoran za korišćenje finansijskih resursa opštine Mamuša u skladu sa Zakonom o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti i svim ostalim važećim pravilima i propisima. ³

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI

Naši ciljevi su da pružimo razumno uverenje da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne pogreške, bilo zbog prevare ili greške, i da izradimo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili greške a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi, razumno očekuje da utiču u ekonomskim odlukama korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Naš cilj je takođe da izrazimo revizorsko mišljenje o usklađenosti relevantnih vlasti opštine Mamuša sa kriterijumima koji su utvrđeni revizijom, koji proističu iz primenjivog zakonodavstva o revidiranom entitetu u pogledu upotrebe finansijskih resursa.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR i ISSAI, vršimo profesionalnu presudu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenimo rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja finansijskih izveštaja, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbedimo osnovu za naše mišljenje. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Identifikujemo i procenimo rizike neusklađenosti sa vlastima, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji su odgovorni za te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa vlastima. Rizik od ne otkrivanja slučaja neusklađenosti sa vlastima veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Osiguramo da razumemo unutrašnju kontrolu relevantnu za reviziju, radi izrade revizorskih postupaka koji su prikladni, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o

efektivnosti interne kontrole opštine Mamuša;

- Procenimo prikladnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih otkrivanja izvršene od strane menadžmenta; i
- Procenimo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, da bi se osigurali da finansijski izveštaji prikazuju transakcije i osnovne događaje realno i tačno.

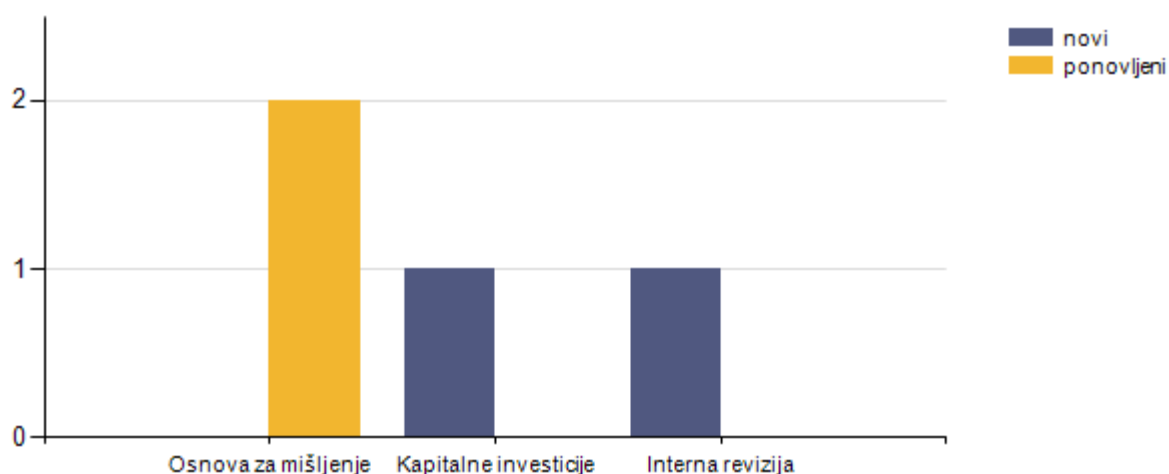
Između ostalog, komuniciramo sa menadžmentom i odgovornima za upravljanje, i u vezi sa obimom i planiranim vremenom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje identifikujemo tokom revizije.

Od pitanja koja su preneti menadžmentu, identifikujemo ona pitanja koja su bila najrelevantnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja se smatraju ključnim revizorskim pitanjima. Izveštaj o reviziji objavljuje se na veb stranici NKR-a, sa izuzetkom informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Nalazi i preporuke

Tokom revizije, primetili smo područja za potencijalna poboljšanja, uključujući unutrašnju kontrolu, koja su predstavljena u nastavku za vaš pregled u obliku nalaza (kao što je prikazano na Grafikonu 1, dole) i preporuka. Ovi nalazi i preporuke imaju za cilj da izvrše neophodne korekcije finansijskih informacija predstavljenih u finansijskim izveštajima, uključujući obelodanjivanja u obliku objašnjenja, i da poboljšaju interne kontrole u vezi sa finansijskom izveštavanjem i usklađenosti sa vlastima u vezi sa upravljanjem fondova javnog sektora. Mi ćemo pratiti (razmotriti) ove preporuke tokom revizije sledeće godine.

Grafikon 1. Vrsta nalaza po ekonomskim kategorijama⁴

Takođe smo pregledali status preporuka iz prethodne godine i procenili nivo njihove primene. [Za detalje vidi poglavlje 4].

2.1 Pitanja koja utiču na zaključak o usklađenosti

Pitanje B1 - Neadekvatna klasifikacija troškova

Nalaz

Finansijsko pravilo br. 01/2013 „Potrošnja javnog novca precizira“ da rashodi treba da imaju adekvatne kodove, određene Administrativnom uputstvom o planu računovodstva, a računovodstvenim planom Trezora su utvrđeni relevantni kodovi i kategorije troškova koje BO treba da primenjuje. Takođe, istom uredbom, član 33. Isplate preko platne liste, stav 1. precizira da „budžetska organizacija treba da obezbedi da se sve osobe koje su u radnom odnosu isplaćuju preko platne liste.

- Opština je iz kategorije kapitalnih investicija izvršila isplate, u ukupnom iznosu od 191,266€, za troškove koje pripadaju kategoriji roba i usluge. Opština je stupila u ugovorne obaveze, zaključivanjem aneks sporazuma [*], naslovljenom kao projekat za „Socijalno zdravlje i blagostanje, obrazovanje i čista životna sredina za sve“ sa jednim NVO, dana 21.12.2020. godine, u iznosu od 191,266€, gde je jedan deo sredstava namenjen za sprovođenje projekta (99,466 €) za podršku građanima paketima sa hranom i higijenskim paketima, dok je drugi deo (91,800 €) bio namenjen svakom učeniku koji se upisuje u školskoj 2020/21 godini po 100 €, prema broju upisanih učenika. Na osnovu ovog aneksa sporazuma, opština je izvršila isplate dana 22.12.2020. godine na račun NVO-a, u iznosima od 96,266 € i 95,000€, koristeći sredstva koja su bila budžetirana Zakonom o budžetu za 2020. godinu br. 07/L-001 za projekat sa br. 5022 – „Izgradnja aneksa Osnovne škole“, u iznosu od 191,266€ i iste troškove je upisala u ekonomskom kodu 31121 – obrazovne ustanove.

Transfer sredstava je odobrila Skupština opštine, međutim ovaj transfer nije realizovalo Ministarstvo za finansije, iako je predsednik to zahtevao. Opština je ovu odluku opravdala nedostatkom budžeta za adekvatnu ekonomsku kategoriju.

- Isto tako, i isplate u iznosu od 10,956€[*] su izvršene i prikazane kao troškovi u kategoriji roba i usluge, iako po prirodi ove isplate spadaju u kategoriji plate i dnevnice. Isplate su izvršene za sledeće plate: odlukom predsednika su isplaćene plate službenicima koji su angažovani kao političko osoblje, dnevnice za opštinske odbornike, poreze i doprinose. Dakle, svi troškovi su evidentirani i prikazani u kategoriji roba i usluge, kao različite intelektualne usluge (ekonomski kod 13440), gde je iznos od 7,314€ troškovi, koji realno pripadaju

platama za političko osoblje, u ime poreza je isplaćeno 306€, u ime doprinosa je isplaćeno 836€ i 2,500€ dnevnice za održane sastanke, za članove opštinskog odbora za bezbednost zajednice.

Do toga je došlo jer opština nije budžetom predvidela finansijska sredstva za pomoćno osoblje predsednika, potpredsednika i predsedavajućeg skupštine i za kategoriju roba i usluge.

Uticaoj Ovo utiče na potcenjivanje/precenjivanje troškova po kategorijama, ugrožavajući postizanje budžetskih projekcija, i kao takve pružaju netačne informacija za korisnike GFI.

Preporuka B1 Predsednik treba da obezbedi da su preduzete sve akcije da se zahtevi u skladu sa potrebama planiraju ispravno i da se troškovi realizuju u relevantnim ekonomskim kategorijama. Ako se budžetske projekcije zakonom ne poklapaju sa prirodom troškova i potrebama opštine, treba izvršiti preraspodelu sredstava u cilju obezbeđivanja sredstava za redovnu isplatu troškova. Ovo se treba odraziti na napore za jačanje kontrola za ispravno planiranje, isplatu, evidentiranje i prikazivanje javnih troškova u GFI.

Odgovor rukovodstva (ne slažu se)

Pitanje B2 - Nedostaci u upravljanju imovinom

Nalaz Član 6. Uredbe br. 02/2013 o upravljanju nefinansijskom imovinom, utvrđuje da: „Svaka budžetska organizacija treba stvoriti i ažurirati Registar nefinansijske imovine koja je pod njenim upravljanjem. Registar se mora održavati za svaku imovinu pojedinačno i u zbirnoj formi po kategorijama klasifikovane na osnovu računovodstvenog plana“.

Iako imamo pozitivnu promenu u odnosu na prethodnu godinu, opština nije uspjela da popuni registar imovine preko 1,000 € u ISUFK, kao u nastavku:

- Od kupovina u kapitalnim investicijama u 2020. godini, u iznosu od 646,160€ evidentirano je samo šest transakcija u iznosu od 130,138€, preostali deo u iznosu od 324,756€ nije još uvek evidentiran (analiza je zasnovana na kupovine iz kapitalnih investicija, ne isključujući pogrešne klasifikacije 191,266€); i
- Objekti/škole donacije, nasledena imovina, opštinski objekti i zgrada CPM-a nisu bili evidentirani u odgovarajućem registru. Nije bilo evidentirano vozilo hitne pomoći, u iznosu od 38,340€ donacija, četiri vozila u ukupnom iznosu od 66,965€, i 12 vozila bez neto vrednosti u knjigama, ali koja su

funkcionalna. Nijedna od ukupno 47 katastarskih imovina (parcela) nije još uvek evidentirano;

Na osnovu Uredbe MF-br. 02/2013 o upravljanju nefinansijskom imovinom u budžetskim organizacijama, član 19. stav 4.3, odgovornosti Komisije za popis su i sledeće: „Upoređivanje stanja popisane imovine sa stanjem u registrima nefinansijske imovine“. Takođe, i tačka 4.7 utvrđuje da „Nacrt opšteg izveštaja treba izraditi na osnovu pojedinačnih izveštaja Komisije za popis nefinansijske imovine u prilagodljivom vremenu, pred pripremom godišnjih finansijskih izveštaja“.

Mi smo utvrdili sledeće nedostatke:

- Komisija za popis je izvršila popis, ali nije izvršila upoređivanje informacija sa registrima nefinansijske imovine; i
- Opština je osnovala Komisiju za procenu imovine, ova komisija je pripremila izveštaj, u kome je procenila opštinsku imovinu, navodeći vrednost svakoj od njih. Međutim, komisija nije bila u stanju da obrazloži ovu procenu jer nedostaju dokazi/činjenice, kao što su fakture, ugovori itd. za imovinu koja je bila u vlasništvu opštine kao nasleđena imovina, kupljena imovina (do 2019. godine), ili stečena imovina od donatora i sufinansiranja. Ovaj izveštaj je pripremljen sa ciljem da se ova imovina evidentira u ISUFK, međutim opština još uvek nije uspela da izvrši potrebne evidencije.

Do ovog stanja je došlo kao rezultat nedostatka mehanizama unutrašnje kontrole, neodgovarajuće pažnje, i neodgovarajuće kompetentnosti službenika za imovinu.

Uticaoj Neevidentiranje imovine utiče na nepravilno prikazivanje imovine, tako što dovodi u zabludu korisnike GFI, i to ujedno rizikuje prisvajanje ili loše upravljanje opštinskom imovinom.

Preporuka B2 Predsednik treba da obezbedi da je uspostavljen efikasan proces evidencije imovine kako bi registri bili potpuni i da prikazuju tačne informacije, u cilju pravilnog izveštavanja i adekvatnog upravljanja imovinom koja opština ima u posedu. Predsednik, takođe treba da obezbedi da se usklađenost između izveštaja o popisu i računovodstvenih registara izvrši pre pripreme GFI za 2021. godinu.

Odgovor rukovodstva (ne slažu se)

2.2 Nalazi o finansijskom upravljanju i pitanjima usklađenosti

2.2.1 Kapitalne investicije

Konačni budžet za kapitalne investicije iznosio je 781.812€, od čega je u 2020. godini potrošeno 646.160€. Oni se odnose na troškove školskih objekata, izgradnju puteva i kanalizacije. Testirali smo 25 uzoraka za značajne testove u vrednosti od 584,536€, kao i 4 uzorka za testove usaglašenosti.

Pitanje A1 - Nepravilnosti u upravljanju ugovorima

Nalaz Zakon br. 04/L-042 o javnim nabavkama, kao i Pravila i smernice o javnim nabavkama (RRUOP), definišu kriterijume za upravljanje ugovorima. Prema tački 61.19 (b) RRUOPP-a, jedna od odgovornosti rukovodioca projekta je takođe da „osigura da ekonomski operater izvrši ugovor u skladu sa uslovima i odredbama navedenim u ugovoru“.

Tokom fizičkog pregleda terenskih radova na projektu prema ugovoru za „Polaganje lokalnih puteva sa kockama u opštini Mamuša“ u iznosu od 124.449€, primetili smo da su primljeni i plaćeni radovi koji nisu realizovani.

Od 48 puteva plaćenih ovim ugovorom, ispitali smo četiri od njih (Nazmi Tac, Cemal Krasnic, Turhan Mazrek i Shpeitim Mazrek) i tokom fizičkog pregleda utvrdili smo da su za overene pozicije:

- Opština je platila 63m³*2€ ili 126€, radove koji uopšte nisu izvedeni na četiri ispitivana puteva, fakturisani prema poziciji br. 2.4 ugovorene finansijske ponude, „Izgradnja trotoara debljine 25cm i širine 0,50m šljunčanim materijalom sa frakcijom 0-32mm“.
- Opština je platila iznos koji nije realizovan 42m³*3,5 € ili 147€ prema stavu finansijske ponude br. 3.5 (Snabdevanje i ugradnja rubnih kamena dimenzija 110/20/100cm), na putevima (Esat Mazrek 26m i Shpeitim Mazrek 16m);
- Opština je platila 10 komada*15 ili 150€, što nije realizovano prema poziciji br. 3.7 (Podizanje i poravnavanje postojećih sahta i snabdevanje i ugradnja metalnih poklopaca od 40t). Ova pozicija se nalazi na

ulicama: Cemajl Krasniki dva komada, Fazli Mazrek četiri komada i Shpejtim Mazrek četiri komada.

Opština navodi da su ovi radovi zamenjeni drugim predmetima u skladu sa terenskim zahtevima, iako nisu zabeleženi u izveštaju o prijemu zbog nepravilnog planiranja početnih zahteva.

Uticaj

Slabosti u slučaju prihvatanja radova koji nisu u skladu sa količinama koje su realizovale komisija za prijem i rukovodilac ugovora rezultiraju neredovnim uplatama za radove koji se ne izvode prema ugovoru i štete opštinskom budžetu.

Preporuka A1

Gradonačelnik treba da obezbedi da se planiranje zahteva vrši prema stvarnim potrebama a komisije za prihvatanje i menadžeri ugovora primenjuju efikasne kontrole po prijemu radova/zaliha i da se plaćanja vrše samo za radove / isporuke izvedene u skladu sa ugovorom..

Odgovor rukovodstva (ne slažu se)

2.2.3 Funkcija interne revizije

Opština ne ispunjava kriterijume za uspostavljanje JUR. Opština je podnela zahtev za unutrašnju reviziju Jedinici za unutrašnju reviziju pri Ministarstvu finansija dana 24.10.2019. JUR pri MF je prihvatilo zahtev, ali do kraja revizije od strane CAO, postupak interne revizije još uvek nije bio završen.

Pitanje A3 - Ne pružanje usluge interne revizije

Nalaz Zakona br. 06/L-021 o unutrašnjoj kontroli javnih finansija i regulativi NRC br. 01/2019 o uspostavljanju i sprovođenju funkcije interne revizije u subjektu javnog sektora, članovi 4 i 5 definišu funkciju i način uspostavljanja JUR. Na osnovu člana 5 „Subjekt javnog sektora koji ima budžet manji od tri (3,000,000€) miliona evra, da vrši funkciju interne revizije na druge načine u skladu sa paragrafima 1.2, 1.3. i 1.4 odeljka 4. ovog pravilnika. (zasnivanje zajedničke jedinice ili sporazum o pružanju usluga revizije od strane subjekta javnog sektora ili ugovaranje profesionalne kompanije prema utvrđenim kriterijumima, uz prethodno odobrenje / odobrenje MF).

Opština tokom 2020. godine nije bila revidirana iako je dt poslala zahtev MF-u. 24.10.2019 za potrebe službe interne revizije.

To je zato što nije pokušano uspostavljanje zajedničke jedinice ili sporazum o pružanju usluge revizije od strane subjekta javnog sektora ili ugovaranje profesionalne kompanije u skladu sa utvrđenim kriterijumima, prethodno odobrenje / odobrenje MF.

Uticaaj Nedostatak izveštaja interne revizije dovodi do stalnog ponavljanja slabosti u ključnim sistemima interne kontrole, a menadžment možda neće moći da identifikuje slabosti kontrole i da blagovremeno odgovori na njihovo uklanjanje.

Preporuka A3 Predsednik opštine treba da obezbedi službu interne revizije, koja ima za cilj povećanje vrednosti i poboljšanje funkcionisanja opštine, što pomaže u ispunjavanju ciljeva, pružajući sistematski, disciplinovani pristup za procenu i poboljšanje efikasnosti procesa upravljanja.

Odgovor rukovodstva (slažu se)

3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta

Uzeli smo u obzir izvore budžetskih sredstava, trošenju sredstava po ekonomskim kategorijama i prikupljenim prihodima. To je ilustrovano sledećim tabelama i grafikonima:

Tabela 1. Troškovi prema izvorima budžetskih fondova (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet ⁸	2020 Troškovi	2019 Troškovi	2018 Troškovi
Izvori fondova	1,968,887.40	2,358,481.12	2,187,392.43	1,966,586.07	2,265,753.26
Grant Vlade – Budžet	1,905,690.40	2,211,863.09	2,100,287.96	1,880,385.52	2,171,302.94
Finansiranje putem zaduživanja	0.00	28,036.40	22,706.52	0.00	0.00
Prenete iz prethodne godine	0.00	44,015.73	32,093.74	59,844.30	67,856.97
Sopstveni prihodi	63,197.00	63,197.00	21,043.21	25,969.25	17,103.35
Unutrašnje donacije	0.00	0.20	0.00	0.00	500.00
Spoljne donacije	0.00	11,368.70	11,261.00	387.00	8,990.00

Konačni budžet je veći od početnog za 389,594€. Ovo porast je rezultat zajmova Svetske banke, alokacije sredstava Opštinama za ekonomski oporavak prema odlukama vlade, prenosa prihoda iz prošle godine, donacija i prenosa rezervi.

Opština je u 2020. godini potrošila 93% konačnog budžeta u 2020. godini ili 2,187,392€ na istom nivou kao prošle godine, međutim, izvršenje budžeta ostaje na zadovoljavajućem nivou, objašnjenja za trenutnu situaciju detaljno su navedena u nastavku

Tabela 2. Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

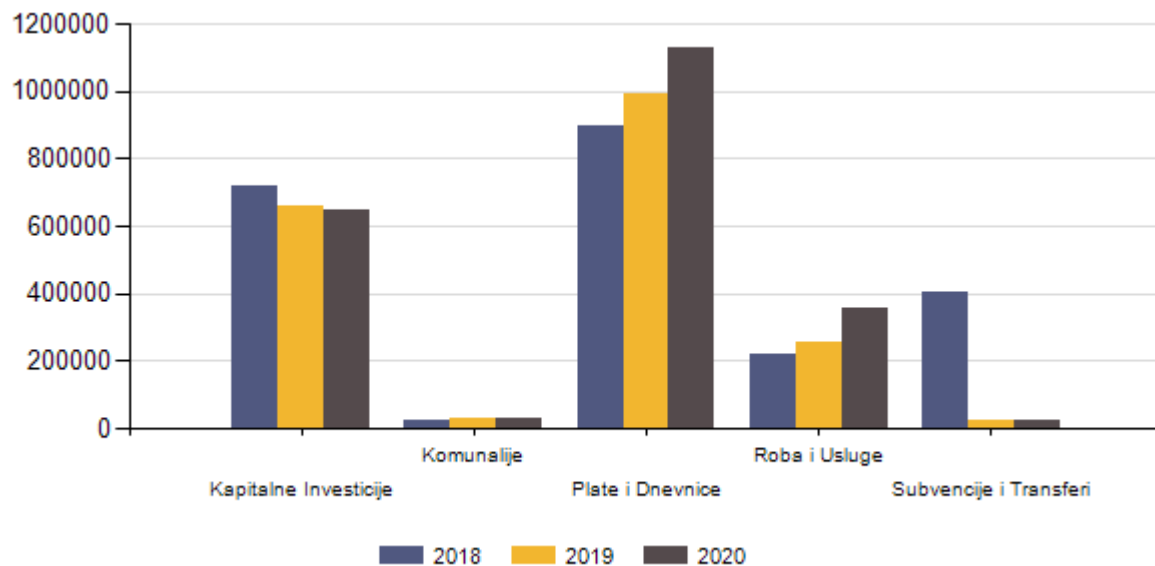
Opis	Početni budžet	Završni budžet	2020 Troškovi	2019 Troškovi	2018 Troškovi
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama	1,968,887.40	2,358,481.12	2,187,392.43	1,966,586.07	2,265,753.26
Plate i dnevnice	1,064,241.00	1,128,240.05	1,127,519.84	993,287.26	897,585.60
Roba i usluge	317,426.00	364,928.97	356,912.80	253,313.24	218,930.30
Komunalije	31,000.00	31,000.00	30,999.75	30,178.12	24,036.62
Subvencije i transferi	28,500.00	52,500.00	25,800.00	27,834.40	406,037.00
Kapitalne investicije	455,938.40	781,812.10	646,160.04	661,973.05	719,163.74

Rezerve	71,782.00	0.00	0.00	0.00	0.00
---------	-----------	------	------	------	------

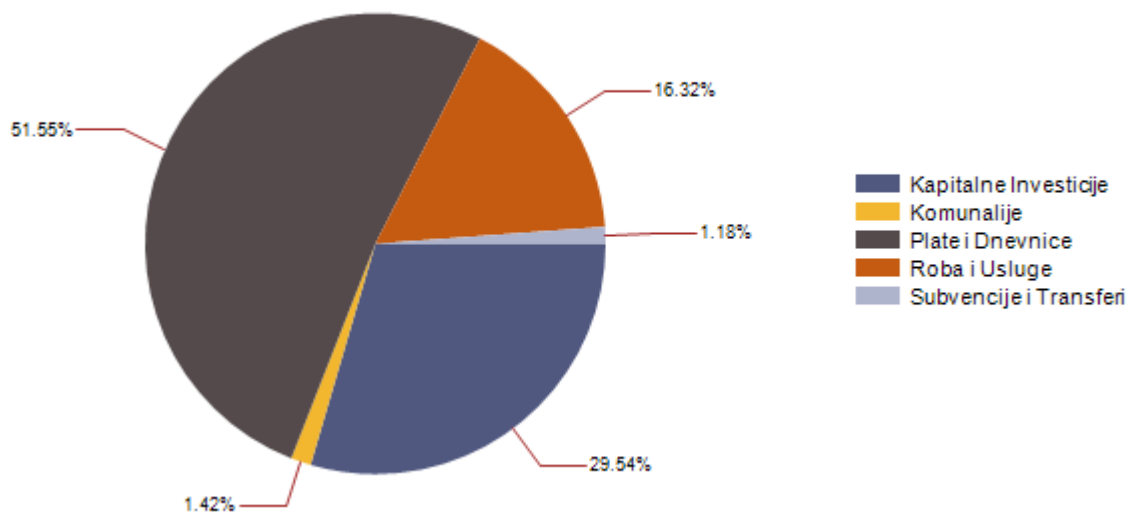
Objašnjenja za promene u budžetskim kategorijama data su u nastavku:

- Povećanje budžeta plata i dnevnica za 63,999€ je odraz dodatnih zarada za vatrogasce, opštinske inspektore i zdravstveno osoblje odlukama Vlade zbog situacije sa pandemijom. Konačni budžet je u potpunosti sproveden.
- Povećanje konačnog budžeta za robe i usluge za 47,503€ rezultat je zaduživanja (projekat koji finansira Svetska banka), ekonomskog oporavka, transfera rezervi, donatorskih grantova, dok se opštinski rashodi nisu promenili. Konačni budžet je realizovan 98%, dok se budžet za opštinske rashode realizuje u potpunosti.
- Konačni budžet za subvencije i transfere povećan je za 24,000€ kao dodatak početnom budžetu kao rezultat prenosa sopstvenih prihoda iz prethodne godine za isti iznos. Ostvarivanje za ovu kategoriju iznosi samo 49% konačnog budžeta, a to je zbog poteškoća zbog pandemijske situacije.
- Povećanje konačnog budžeta za kapitalne investicije za 325,874€ rezultat je zaduživanja kod Svetske banke za projekat poboljšanja obrazovnog sistema na Kosovu, sredstava koja je opština opredelila za ekonomski oporavak, prenosa sredstava iz rezervi, grantova i donacije prenesene tokom godina i prihodi preneseni iz prethodne godine. Ostvarivanje za ovu kategoriju iznosi 83% konačnog budžeta.
- Zbog pandemijske situacije sa Covid-19, opština Mamuša je za ovu namenu potrošila poseban budžet u ukupnom iznosu od 91,876€, od čega 49,560€ kao dodatak na zarade i zarade i 42,316€ za robu i usluge.

Grafikon 2. Rashodi po ekonomskim kategorijama tokom perioda 2018-2020

Grafikon 3. Rashodi po ekonomskim kategorijama za 2020. godinu

Opština Mamuša je ostvarila prihode u iznosu od 51,622€, ili 81% u odnosu na planiranje za 2020. godinu. U poređenju sa prethodnom godinom, ostvarenje prihoda je smanjeno za 14%.

Tabela 3. Prihodi (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2020 Primanja	2019 Primanja	2018 Primanja
Ukupno prihoda	63,197.00	63,197.00	51,622.08	60,688.38	56,177.06
Poreski prihodi	32,690.00	32,690.00	23,833.48	26,752.88	29,009.06
Neporeski prihodi	30,507.00	30,507.00	27,788.60	33,935.50	27,168.00

4 Napredak u primeni preporuka

Izveštaj revizije za GFI 2019. godine za opštinu Mamuša, rezultirao je sa 10 preporuka. Opština je pripremila Akcioni plan u kome je naznačeno kako će sprovesti date preporuke.

Do kraja naše revizije za 2020. Godinu sprovedeno je sedam preporuka, dve nisu sprovedene, a jedna preporuka se smatra zatvorenom, kao što je predstavljeno na grafikonu 4 u nastavku.

Za potpuniji opis preporuka i kako su razmatrane, pogledajte Tabelu 4 (ili Tabelu preporuka). (Imajte na umu da kada se pominje kraj revizije, mi se pozivamo na kraj procesa revizije - do trenutka kada podnesemo ovogodišnji izveštaj)..

Grafikon 4. Napredak u sprovođenju preporuka iz prethodne godine

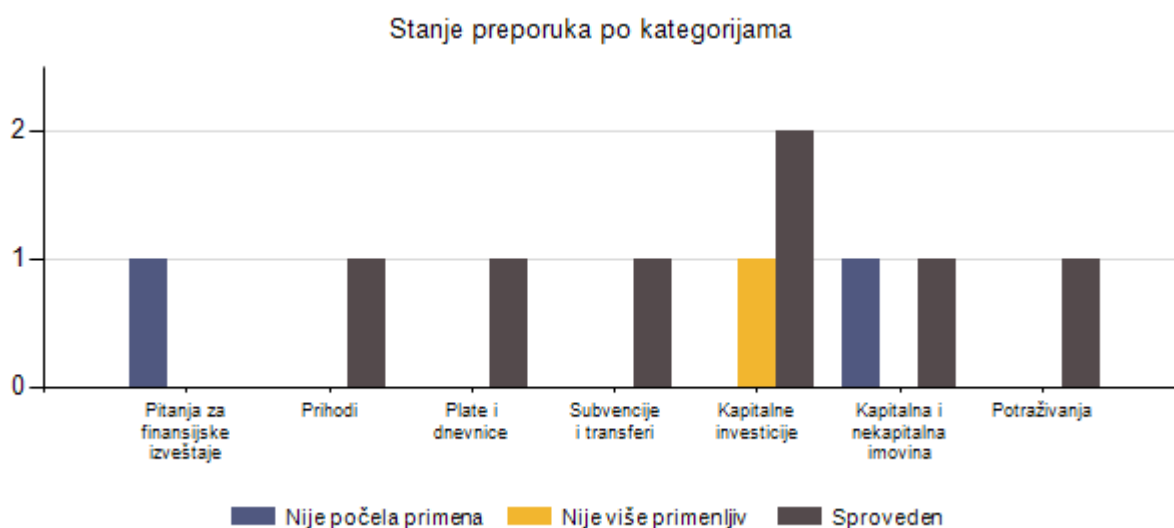

Tabela 4 Rezime preporuka iz prethodne godine i iz 2020. godine

Br..	Oblast revizije	Preporuke iz 2019.godine	Preduzete akcije	Status
1.	Godišnji finansijski izveštaji	Predsednik opštine treba da obezbedi da su preduzete sve potrebne radnje da se zahtevi planiraju i kategorizuju u skladu sa adekvatnim budžetskim izdvajanjima. Ukoliko predviđanja koja su budžetirana zakonom o budžetu nisu usklađena sa prirodom potrošnje i budžetiraju ne usklađuju sa prirodom potrošnje i potrebama opštine, onda se treba izvršiti predestinacija sredstava u cilju obezbeđivanja sredstava za redovnu isplatu troškova. Ovo se treba odraziti u naporima za budžetiranje zahteva po relevantnim ekonomskim kategorijama kao i jačanje kontrole za plaćanje i evidentiranje kao i pravilan prikaz javne potrošnje u GFI..	Nisu preduzete dovoljno radnji	Primena nije započeta
2.	Prihodi	Predsednik opštine osigurava da će biti primenjeni zakonski uslovi za blagovremeno deponovanje prihoda prikupljenih preko kase od strane nadležnih službenika.	Nije utvrđen nijedan novi slučaj.	Sprovedena
3.	Plate i dnevnice	Predsednik opštine bi trebalo da ojača unutrašnju kontrolu i preduzme neophodne radnje kako bi obezbedio poštovanje svih kriterijuma postavljenih u konkursu prilikom zapošljavanja osoblja. Naprotiv, u nedostatku konkurencije, da se konkurs ponovo objavljuje.	Nisu identifikovani novi slučajevi	Sprovedena
4.	Subvencije i transferi	Predsednik opštine treba da obezbedi da javni apeli za subvencije nevladinim organizacijama podležu opštim obaveznim kriterijumima i da se zakluče ugovori sa odabranim NVO-ima kao korisnicama.	Nije utvrđen nijedan novi slučaj.	Sprovedena
5.	Kapitalne investicije	Predsednik opštine mora da obezbedi da pre sprovođenja radova na projektima koji se protežu duž parcela koje su u privatnom vlasništvu, preduzme potrebne	Nisu otkriveni novi slučajevi, ali slučajevi ali identifikovani	Nije više primenljiva

		pravne radnje za eksproprijaciju odgovarajućih parcela koje opština vidi u javnom interesu.	slučajevi iz prošle godine nisu rešeni.	
6.	Kapitalne investicije	Predsednik opštine preko menadžera ugovora treba da osigura da prvobitno ne dozvoli pokretanje bilo kog postupka nabavke u nedostatku izvršnog projekta, niti bi trebalo dozvoliti prekoračenje-promenu prethodno ugovorenih pozicija predmera, jer bilo kakva promena izvan zakonskih procedura predstavlja kršenje ugovora.	Preduzete su neophodne radnje i nisu otkriveni novi slučajevi.	Sprovedena
7.	Kapitalne investicije	Predsednik opštine mora da obezbedi da pre odluke o prenosu sredstava sa jednog projekta na drugi, potrebno je prethodno odobrenje Skupštine opštine.	Nije utvrđen nijedan novi slučaj.	Sprovedena
8.	Imovina	Predsednik opštine treba da obezbedi da se uspostavi efikasan postupak registracije imovine tako da su registri kompletni i pružaju tačne informacije u svrhu fer izveštavanja i adekvatnog upravljanja imovinom kojom raspolaže opština. Predsednik opštine bi takođe trebalo da obezbedi blisku saradnju između službenika za imovinu i komisije za popis, da uskladi izveštaj o inventaru i računovodstvenu evidenciju i da pravovremeno formira komisije za procenu, kako bi se tačno odrazilo tačno stanje imovine u GFI.	Nisu preduzete dovoljne akcije	Primena nije započeta
9.	Imovina	Predsednik opštine mora osigurati izradu internih pravila i postupaka za evidenciju, skladištenje i odlaganje nefinansijske imovine u skladu sa Uredbom 02/2013.	Izrađena su interna pravila	Sprovedena
10.	Potraživanja	Predsednik opštine treba da obezbedi aktivno razmatranje svih mogućih opcija, postavljajući politike, propise i druge mehanizme kako bi se povećala efikasnost u naplati potraživanja. Takođe, sve mere treba razmotriti u skladu sa zakonom, protiv dužnika koji ne izvršavaju svoje obaveze.	Nije utvrđen nijedan novi slučaj.	Sprovedena

Br.	Oblast revizije	Preporuke iz 2020. godine
-----	-----------------	---------------------------

1.	Godišnji finansijski izveštaji	Predsednik treba da obezbedi da su preduzete sve akcije da se zahtevi u skladu sa potrebama planiraju ispravno i da se troškovi realizuju u relevantnim ekonomskim kategorijama. Ako se budžetske projekcije zakonom ne poklapaju sa prirodom troškova i potrebama opštine, treba izvršiti preraspodelu sredstava u cilju obezbeđivanja sredstava za redovnu isplatu troškova. Ovo se treba odraziti na napore za jačanje kontrola za ispravno planiranje, isplatu, evidentiranje i prikazivanje javnih troškova u GFI.
2.	Kapitalne investicije	Gradonačelnik treba da obezbedi da komisije za prihvatanje i rukovodioci ugovora sprovode efikasne kontrole po prijemu radova/zaliha i da se plaćanja vrše samo za radove/ispоруke izvedene u skladu sa ugovorom.
3.	Imovina	Gradonačelnik treba da obezbedi da se obelodanjivanje računa potraživanja za porez na imovinu zasniva na izveštajima o porezu koji se generišu odmah po završetku izveštajne godine. Ove izveštaje treba upoređivati i analizirati sa evidencijama o fakturisanju, ostalim naknadama i tačnim plaćanjima, kako bi se obezbedilo pravično i istinsko stanje na ovom računu u GFI
4.	Unutrašnja revizija	Predsednik opštine treba da obezbedi službu interne revizije, koja ima za cilj povećanje vrednosti i poboljšanje funkcionisanja opštine, što pomaže u ispunjavanju ciljeva, pružajući sistematski, disciplinovani pristup za procenu i poboljšanje efikasnosti procesa upravljanja.

*Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti prevladava verzija na albanskom jeziku.

Besnik Osmani, Generalni Revizor

Emine Fazliu, Pomočnik Generalnog Revizora

Luljeta Morina, Vođa revizije

Muhamet Balaj, Vođa tima

Ejup Simnica, član tima

Mexhit Ferati, član tima

Dodatak I: Pismo potvrde / Tabela za komentare BO-a u vezi sa revizorskim izveštajem

Pitanje	Komentar BO-a	Gledište NKR -a
<p>okom fizičkog pregleda terenskih radova na projektu prema ugovoru za „Polaganje lokalnih puteva sa kockama u opštini Mamuša“ u iznosu od 124.449€, primetili smo da su primljeni i plaćeni radovi koji nisu realizovani.</p> <p>Od 48 puteva plaćenih ovim ugovorom, ispitali smo četiri od njih (Nazmi Tac, Cemal Krasnic, Turhan Mazrek i Shpeitim Mazrek) i tokom fizičkog pregleda utvrdili smo da su za overene pozicije:</p> <ul style="list-style-type: none"> Opština je platila 63m³*2€ ili 126€, radove koji uopšte nisu izvedeni na četiri ispitivana puteva, fakturisani prema poziciji br. 2.4 ugovorene finansijske ponude, „Izgradnja trotoara debljine 25cm i širine 0,50m šljunčanim materijalom sa frakcijom 0-32mm“. Opština je platila iznos koji nije realizovan 42m³*3,5 € ili 147€ prema stavu finansijske ponude br. 3.5 (Snabdevanje i ugradnja rubnih kamena dimenzija 110/20/100cm), na putevima (Esat Mazrek 26m i Shpeitim Mazrek 16m); Opština je platila 10 komada*15 ili 150€, što nije realizovano prema poziciji br. 3.7 (Podizanje i poravnavanje postojećih sahta i snabdevanje i ugradnja metalnih poklopaca od 40t). Ova pozicija se nalazi na ulicama: Cemajl Krasniki dva komada, Fazli Mazrek četiri komada i Shpeitim Mazrek četiri komada. 	<p>Pitanje A1 trebalo bi tretirati kao da ga nađete među vašim rukovodstvom, razgovarajući sa opštinskim službenicima, koje profesionalci dobro čitaju, a neprofesionalci čitaju i komentarišu u skladu sa željenom konotacijom za politička ili lična pitanja, au ovom slučaju iznose navedene ovo je utvrdilo da je moguće oštetiti instituciju zajedno sa zvaničnicima, jer nije navedeno da je ugovor u celini izvršen, jer za treće strane podrazumeva da je ekonomski operater imao koristi bez izvođenja radova.</p>	<p>Vaš komentar ne stoji, jer je prema Međunarodnim standardima vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI) revizor taj koji koristi profesionalnu prosudbu u vezi sa podnošenjem nalaza putem izveštaja ili pisma uprave. Samo pitanja niskog prioriteta prema profesionalnoj proceni revizora podležu postavljanju u pismo menadžmenta, dok smo u ovom slučaju iz 48 ulica izabrali samo četiri za fizički pregled gde su utvrđeni nalazi i o tome se odlučuje u izveštaju revizije.</p> <p>Naš nalaz predstavljen u izveštaju ostaje nepromenjen.</p>
<p>Opština je iz kategorije kapitalnih investicija izvršila isplate, u ukupnom iznosu od 191,266€, za troškove koje pripadaju kategoriji roba i usluge. Opština je stupila u ugovorne obaveze, zaključivanjem aneks sporazuma [*], naslovljenom kao projekat za „Socijalno zdravlje i blagostanje, obrazovanje i čista životna sredina za sve“ sa jednim NVO, dana 21.12.2020. godine, u iznosu od 191,266€, gde je jedan deo sredstava namenjen za sprovođenje projekta (99,466 €) za podršku građanima paketima sa hranom i higijenskim paketima, dok je drugi deo (91,800 €) bio namenjen svakom učeniku koji se upisuje u školskoj 2020/21 godini po 100 €, prema</p>	<p>Slažem se sa nalazima i preporukama prema Međunarodnim računovodstvenim standardima za preporuku: izdanje B1 i izdanje B2. I imam komentar na koji se ne slažem sa kvalifikovanim mišljenjem, jer su izveštaji objavljeni na zvaničnoj veb stranici CAO za iste nalaze gde</p>	<p>Vaš komentar ne stoji, jer pogrešne klasifikacije u vašoj instituciji, za razliku od drugih opština na koje ste upućeni, nisu nastale kao rezultat lošeg budžetiranja/planiranja i/ili kao rezultat sudskih odluka i/ili direktnih plaćanja. Uzrokuje ih sama opština tokom procesa trošenja</p>

<p>broju upisanih učenika. Na osnovu ovog aneksa sporazuma, opština je izvršila isplate dana 22.12.2020. godine na račun NVO-a, u iznosima od 96,266 € i 95,000€, koristeći sredstva koja su bila budžetirana Zakonom o budžetu za 2020. godinu br. 07/L-001 za projekat sa br. 5022 – „Izgradnja aneksa Osnovne škole“, u iznosu od 191,266€ i iste troškove je upisala u ekonomskom kodu 31121 – obrazovne ustanove. Isto tako, i isplate u iznosu od 10,956€[*] su izvršene i prikazane kao troškovi u kategoriji roba i usluge, iako po prirodi ove isplate spadaju u kategoriji plate i dnevnice. Isplate su izvršene za sledeće plate: odlukom predsednika su isplaćene plate službenicima koji su angažovani kao političko osoblje, dnevnice za opštinske odbornike, poreze i doprinose. Dakle, svi troškovi su evidentirani i prikazani u kategoriji roba i usluge, kao različite intelektualne usluge (ekonomski kod 13440), gde je iznos od 7,314€ troškovi, koji realno pripadaju platama za političko osoblje, u ime poreza je isplaćeno 306€, u ime doprinosa je isplaćeno 836€ i 2,500€ dnevnice za održane sastanke, za članove opštinskog odbora za bezbednost zajednice.</p>	<p>ste dali nekvalifikovano mišljenje / mišljenje za mnoge opštine i u ovom slučaju postoji nejednaki tretman među nacionalnostima na lokalnom nivou i nastoje da promene mišljenje.</p>	<p>sredstava, stoga je njihov nivo materijalan i utiče na finansijske izveštaje. Naš nalaz predstavljen u izveštaju ostaje nepromenjen.</p>
<p>Iako imamo pozitivnu promenu u odnosu na prethodnu godinu, opština nije uspeła da popuni registar imovine preko 1,000 € u ISUFK, kao u nastavku:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Od kupovina u kapitalnim investicijama u 2020. godini, u iznosu od 646,160€ evidentirano je samo šest transakcija u iznosu od 130,138€, preostali deo u iznosu od 324,756€ nije još uvek evidentiran (analiza je zasnovana na kupovine iz kapitalnih investicija, ne isključujući pogrešne klasifikacije 191,266€); i • Objekti/škole donacije, nasledena imovina, opštinski objekti i zgrada CPM-a nisu bili evidentirani u odgovarajućem registru. Nije bilo evidentirano vozilo hitne pomoći, u iznosu od 38,340€ donacija, četiri vozila u ukupnom iznosu od 66,965€, i 12 vozila bez neto vrednosti u knjigama, ali koja su funkcionalna. Nijedna od ukupno 47 katastarskih imovina (parcela) nije još uvek evidentirano; <p>Na osnovu Uredbe MF-br. 02/2013 o upravljanju nefinansijskom imovinom u budžetskim organizacijama, član 19. stav 4.3, odgovornosti Komisije za popis su i sledeće: „Upoređivanje stanja popisane imovine sa stanjem u registrima nefinansijske imovine“. Takođe, i tačka 4.7</p>	<p>Slažem se sa nalazima i preporukama prema Međunarodnim računovodstvenim standardima za preporuku: izdanje B1 i izdanje B2. I imam komentar na koji se ne slažem sa kvalifikovanim mišljenjem, jer su izveštaji objavljeni na zvaničnoj veb stranici CAO za iste nalaze gde ste dali nekvalifikovano mišljenje / mišljenje za mnoge opštine i u ovom slučaju postoji nejednaki tretman među nacionalnostima na lokalnom nivou i nastoje da promene mišljenje.</p>	<p>Vaš komentar ne stoji u vidu našeg gore navedenog komentara na pitanje B1, a kako račun kapitalne imovine u finansijskim izveštajima nije potpun i tačan u materijalnoj vrednosti sa kojom ste se složili (ISSAI 700, 705, 706), CAO izražava mišljenje revizije. Naš nalaz predstavljen u izveštaju ostaje nepromenjen.</p>

<p>utvrđuje da „Nacrt opšteg izveštaja treba izraditi na osnovu pojedinačnih izveštaja Komisije za popis nefinansijske imovine u prilagodljivom vremenu, pred pripremom godišnjih finansijskih izveštaja“.</p> <p>Mi smo utvrdili sledeće nedostatke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komisija za popis je izvršila popis, ali nije izvršila upoređivanje informacija sa registrima nefinansijske imovine; i <p>Opština je osnovala Komisiju za procenu imovine, ova komisija je pripremila izveštaj, u kome je procenila opštinsku imovinu, navodeći vrednost svakoj od njih. Međutim, komisija nije bila u stanju da obrazloži ovu procenu jer nedostaju dokazi/činjenice, kao što su fakture, ugovori itd. za imovinu koja je bila u vlasništvu opštine kao nasleđena imovina, kupljena imovina (do 2019. godine), ili stečena imovina od donatora i sufinansiranja. Ovaj izveštaj je pripremljen sa ciljem da se ova imovina evidentira u ISUFK, međutim opština još uvek nije uspela da izvrši potrebne evidencije.</p>		
--	--	--

Republika e Kosovës – Kosova Cumhuriyeti
Republika Kosova – Republic of Kosovo

Mamuşa Belediyesi – Komuna e Mamushës
Opština Mamuša – Municipality Of Mamusa

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me të gjeturat e Auditorit të Përgjithshëm në Raportin e auditimit për vitin 2020 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësajshkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Raportit/Pasqyrave Financiare të Komunës së Mamushës, për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2020 (në tekstin e mëtejshëm "Raporti");
- pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet sipas Standardëve Ndërkombëtare të Kontabilitetit për rekomandimin: Çështja B1 dhe Çështja B2.
Dhe kam koment për të cilin nuk pajtohem me opinionin e kualifikuar pasi që raportet e publikuara në faqën zyrtare të ZKA për të gjeturat e njëjta ku keni dhënë mendim/opinionin të pakualifikuar për shumë komuna dhe në këtë rast ka trajtim jo të barabartë ndërmjet etniteteve në nivel lokal dhe kërkojmë që të ndryshohet opinionin. Ndërsa rekomandimi: Çështja A1 është dashur të trajtohet si e gjetur ndërmjet menaxhmentit Tuaj duke u diskutuar me zyrtarët komunal për të cilën nga profesionistët lexohet drejtë dhe nga jo profesionistët lexohet dhe komentohet sipas konatacionit të dëshiruar për qështje politike apo personale dhe në rastin konkret shumata e cekura në këtë të gjetur ka mundësi të dëmtohet institucioni së bashku me zyrtarë pasi që nuk është cekur që kontrata si tërësi është realizuar sepse për palët e treta jep të kuptojë që operatori ekonomik ka përfituar pa realizuar punimet.
Çështja A2 pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit; si dhe
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tyre.

z. Abdullhadi Krasniqi

Kryetar i Komunës së Mamushës

Data: 21.07.2021, Mamushë

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima⁷ treba da sadrži jasnu izjavu mišljenja koja se odnosi na finansijske izveštaje, na osnovu zaključaka izvedenih iz dokaza dobijenih tokom revizije. Kada se revizija vrši i radi procene usaglašenosti sa drugim zakonima i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa vlastima.⁸ Ovo mišljenje treba odvojiti od mišljenja da li su finansijski izveštaji istiniti i realni, tj. mišljenje se može modifikovati u vezi sa pitanjem(-ima) usklađenosti, ali još uvek nisu modifikovana u odnosu na pouzdanost finansijskih izveštaja (ili obrnuto).

U cilju utvrđenja da li je mišljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili nije modifikovano, revizor treba da obezbedi da rezultati revizije uključuju otkriveni ne materijalni ili otvorene druge nepravilne izjave proširene ili jedan (ili više) moguće pretpostavljenom u slučaju ograničenja delokruga.

Pogrešno prikazivanje je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjanja artikla finansijskog izveštaja i količine, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjanja koja zahteva da artikal bude u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati iz greške ili prevare.

(odlomak od MSVIR 200)

Forma mišljenja

Ne-modifikovano mišljenje

Formuliše se kada nisu pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti; kada su pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti, jedna ili objedinjena, što nije jednaka sa ili ne premašuje nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini ili pogrešnih prikazivanja i/ili odstupanja otkrivena u određenoj klasi transakcija nije jednaka ili premašuje nivo najnižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako nema ograničenja obima ili kada ograničenje obima ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja i / ili ne usklađivanja.

Ograničenje obima nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizijskih dokaza da bi zaključio da finansijski izveštaji u celini su slobodni od materijalnog pogrešnog prikazivanja.

Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje** revizije ukoliko se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta, u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

Promene mišljenja u revizorskom izveštaju

Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja i/ili ne usklađenost, revizor treba da modifikuje mišljenje u izveštaju revizije. Modifikovana mišljenja mogu biti:

Modifikovana mišljenja mogu biti:

- Kvalifikovane,
- Protivne, ili
- Odbijene.

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili odstupanja, pojedinačni ili agregat, koji je jednak ili premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada su pogrešna prikazivanja; ili neslaganja neusklađivanja otkrivena unutar date klase transakcija jednaka ili prevaziđe nivo niže značajnosti utvrđenog za tu klasu transakcija. Takođe je formulisan ako ne postoji ograničenje obima koje ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja.

Protivno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, pojedinačna ili agregat, što premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada se pogrešno prikazivanje i / ili neusaglašenosti otkrivena u okviru određene klase transakcija daleko premašuju nivo nižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija.

“Rasprostranjena” je termin koji se koristi u kontekstu grešaka i / ili neusklađenosti da bi se opisali efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijske izveštaje ili potencijalni efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijskim izveštajima, ako postoje takvi, koji nisu otkriveni zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza. Rasprostranjeni efekti u finansijskim izveštajima su oni koji su, po revizorovoj proceni:

- a) Ne ograniče se samo na elemente, račune ili određene stavke finansijskih izveštaja;
- b) Ako se tako ograniče, predstavljati ili može predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili
- c) U vezi sa obelodanjivanjima, su od suštinskog značaja za razumevanje finansijskih izveštaja.

Odricanje od mišljenja

Formuliše se kada ograničenje obima, tj. nemogućnosti da obezbede dovoljne odgovarajuće revizorske dokaze, je materijalne ili raširene prirode.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima, koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Paragraf Isticanja Pitanja se treba odnositi samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku u cilju shvatanja revizije, odgovornosti revizora ili revizorski izveštaj, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.

Završne beleške

- 1 Usklađenost sa vlastima – usklađenost sa svim relevantnim zakonima, propisima, uredbama, standardima i dobrim praksama u javnom sektoru.
- 2 Ostali zahtevi su uslov člana 8. Uredbe 01/2017 o godišnjem finansijskom izveštavanju.
- 3 Kolektivno se odnosi na usklađenost sa vlastima.
- 4 Pitanje A i Preporuka A – podrazumevaju nova pitanja i preporuke.
Pitanje B i Preporuka B – podrazumevaju ponovljena pitanja i preporuke.
Pitanje C i Preporuka C- podrazumevaju delimično ponovljena pitanja i preporuke.
- 5 Ovaj aneks zasnovan je na Sporazumu o saradnji i sufinansiranju za „Zdravstvo i socijalnu zaštitu za sve“ sa istom NVO (od 08.10.2020 u iznosu od 204,435€, gde je Opština učestvovala sa 163,535€), koji je imao delokrug zdravstvene zaštite kod kuće i FMC, zdravstveno obrazovanje i obrazovanje o životnoj sredini, socijalna zaštita i obrazovanje. Prema revidiranom uzorku u šest slučajeva otkrili smo da je za pomoćnika adm. u kancelariji potpredsednika plata 382€ bruto; zvanični adm. u kabinetu gradonačelnika plata 328€ bruto, isplate za sednice 23.12.19 i 18.02.20 za članove Opštinskog odbora za bezbednost zajednice/13 članova u iznosu od 1300€, jubilarina plata službenika u kancelarija za Komitet i povratak 97€; zvanični adm. u kancelariji gradonačelnika 455€ bruto službenik kancelarije predsedavajućeg K.K. plata 280€ bruto.
- 6 Završni budžet – budžet koji je usvojila Skupština i naknadno prilagodila Ministarstvo finansija
- 7 Finansijski izveštaji u javnom sektoru uključuju takođe i izveštaj(e) o izvršenju budžeta
- 8 Usklađenost sa vlastima: usklađenost sa zakonima, uredbama, standardima ili dobrim praksama.